

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj
Négy hasábon heti árat 5 kr.
Nagyobb terjedelmű és hosszabb
hirdetéseknél külön megbeszélés
szükséges a díjért vésteknél fel-
bírálást minden külföldi be-
járattal 20 kr.
Négy hasábon megjelenő köz-
löny minden péld. ára 20 kr.
Hirdetéseket felvételnek a kiadó
hivatalában, KUTÁSI I. könyv-
nyomdáiban, valamint SZOBOR-
MAN H. könyv. iróházában is.
Név nélkül vagy börtönmentesül
beküldött kéziratok nem vétel-
nek figyelmbe.
Kéziratok visszaküldés
adatnak.

Ellenzék Erdélyben.

(r. e.) A kolozsvári Ellenzék a mint a címéből is kitűnik... ellenzékli lap volna a szerkesztője is egyik vezértárgya pártunknak, a függetlenségi pártnak. Hozzánk érkezett legújabb számának vezércikke azt a címet viseli, hogy »Dr. Tisza István.«

Miután ez idő szerint ezen Dr. Tisza István Erdély egyik kerületében, Vizaknán képviselő jelölt, a cím olvasásakor azt kelle hinned, hogy utána egy fulmináns cikk következék, melyben erdélyi pártunk köz- lönye Vizakna polgárait arra fogja inteni, hogy ennek a fiatal urnak nincs egyéb kü- lönös érdeme a képviselői mandátumra, mint az, hogy az apja Tisza Kálmán! A nagyuri fiuk (igaz) éppen úgy fiaj apjuk- nak, mint a hogy lova volt Caligulanak ama bizonyos consullá kinevezett lu.

Egyebet találtunk az »Ellenzék« idé- zett vezércikkében. Oltalom levelet, ajánla- tot dr. Tisza István számára. Azt hiszi vezércikkirő, hogy a dr. Tisza István neve olyan név, a mellyel »bizonyára gyakran kell fog- lalkozni a sajtónak«

Lehet, hogy igaza van lapjársunknak a mameluk sajtorra nézve. A függetlenségi párt lapjaira nézve nem annyira. És miből jósolja meg dr. Tisza Ist- ván urnak ezt a nagy jövőjét az ellenzékli »Ellenzék«? Tisza István — ugymond a nevezett lap, — készült a közpályára, miat akármelyik jó módu burger gyermeke. Végezte az iskolákat jó bizonyítványokkal, tudori oklevelet szerzett a budapesti egye- temen, tanulmány utat tett külföldön, szor- galmasan hallgatta Berlin tudós tanárait s mintha csak professori alkalmazást ke- resne, a helyett, hogy verseny paripákat tartson stb.

No, ilyen derék ifju, a kire ezt a di- cséretet elmondhatnók, van Debreczenben is legalább egy féltuczat, de azért nem irunk felőlük vezércikketeket. Hát még mi érdeme van dr. Tisza István urnak? »Kéziratot vitt Gyula y Pálhoz (sic!) a Budapesti Szem- lében értekezést irt »Az adó áthárítási el- melétről«; megjelent a »Gazdakör« gyüle- sém, bemutatta magát, mint egy nemzet- gazdasági iskola hive, vitakozott az agrá- riusokkal...«

Ez már valami. Csak hogy megtudnák nevezni az országban vagy tizenkét olyan derék ifjut, a kirkől el lehet mondani leg- alább is hasonlótékú dícséretet és az »E-k« mégsem írnlé vezércikkben, ha Erdély valamely kerületében föllépnének. »Eddigi föllépéseiben, kritikájában a francia társadalom fölött, oly foku józan- ságot tanusított, hogy majd nem fáztunk beléle!

Hát kérem ez is dícséret? Egy ifju író a ki már eddig is oly józan sa- got tanusított, hogy szinte fáztunk bele! Hátha még oda vénül, a horvát az édes apja, a kinek a józanságától (érsd délelőtti értelemben) már meg is fagyunk!

A nevezett ellenzékli lap azonban még ennyi dícsérettel sem elégszik meg. »Debreczenbe ment (folytatja) mint egyházkerületének megbízottja, kikérte a maga részét a munkából és megházasodott!« Hogy dr. Tisza István megházasodott-e az mindenesetre jó vére mutat, de azért abból nem következik, hogy éppen a füg- getlenségi párt lapjai eskessék össze még egy választó kerülettel is. A mi pedig a dr. Tisza István ur debreczeni egyház- kerületi szereplését illeti, az oly szegényes mondhatnók — gyermekek volt, hogy esetleges képviselői szereplésre nézve ép- pen nem szolgálhat valami fényes előjel- képen. Van Erdély függetlenségi lapjának

g a u c s a is a dr. Tisza István jelölté- sére nézve. Kevesli dr. Tisza István számára a vizaknai kerületet. Tisza Ist- vántól — folytatja — azt vártuk volna, hogy ne a mamelukok hidján vezettesse ma- gát a parlament küszöbéhez, hanem hogy keresztül küzdje magát a választási esélyek között, felvillanyozdják a surlódásokban, megtapogassa a nép úterét, s ne becsém- pészett szavazó legyen, hanem választott képviselő.

Ugyan kérom, hát van-e Magyarorszá- gon kormányparti kerület csak egy is, a mely ne lenne »mamelukok hidja« a hol a nagyuri képviselő-jelölt »keresz- tül küzdené magát a választá- si esélyek között?«

Van e kormányparti jelölteknek szük- ségük arra, hogy »felvillanyozd- jának a surlódásokban« és »megt- apogassák a népúterét?«

Nincs arra szükségük. A legtöbb ha- zai kerületben azon nagy és hatalmas ur paranasszava, vagy kecsesgető ígérete vá- laszt, a ki a vizaknai kerület ifju képi- selő-jelöltjének édes atya.

Igy tehát ezen ifju jelölt urnak arra sincs szüksége, hogy a függetlenségi párt közlönyei irjanak mellette ajánlgató és lel- kesítő vezércikketeket. Erre különben a függetlenségi párt- nak sincs szüksége. Oly kevéssé, mint volt például a delegációba menés érdekében megindított mozgalomra.

Nem szeretjük, hogy Erdélyben más- képen értelmezik az ellenzékiséget, mint Magyarországon. Szerencse, hogy maga az »Ellenzék«, ugyanezen számban egy »Kö- vetkezetesség — ubi es?« című újdonságában, kegyetlen kritikában része- sítí saját eljárását, a midőn (egy másik ot- tani lappal polemizálva) ezt írja:

»A helybeli kolozsvári kormányparti közlöny egyik számában rettenetesen veri a dobort, dr. Tisza István képviselőjelöltsé- ge mellett. De hát mi érdeme van dr. Tisza István urnak azon kívül, hogy ő a miniszterelnök fia?«

Nó hát a közlöny nem felelt e kérdésre. Elég az hozzája, hogy mégis ajánlgatja. Az újdonság végén pe- dig: »... a volt miniszternek fiaival szemben mer excedálni, de a jelenlegi jó kedvű adakozóval szömben nincsen bá- torsága.«

Mindenesetre több igaza van az »E-k« újdonságának mint a vezércikkirőnek. Csak a cizmeket kellett volna elcsere- níni. A vezércikk cizme lett volna inkább az, hogy: »Következetesség — ubi es?«

— Belföldi hírek. Az erdélyi resz- k ö z m ü v e l ő d é s i e g y l e t p é n z t á r á b a u j a b b a n ö t s z á z f o r i n t f o l y t b e a b u d a p e s t i n e m z e t i k a s z i n ó n a l a p i t v á n y á b ó l. — J a n s z k i v i t a v o l t N y i r t r a m e g y e k ö z g y ü l e s é n, h o l 3 ó r á g v i t á z t a k, m i g v é g r e e g y s z e r ű e n t u d o m á s u l v e t t e k a b o r s o d m e g y e l e v e t. — S z á z é v e s f e n n á l l á s a j u b i l e u m á t ű l t e m e g a n a p o k b a n a t e m e s m e g y e i L i e b l i n g k ö z s z é g, i s t e n t i s z t e l e t t e l é s d i s z l i k o m á z a l. T i s z a K á l m á n k o r m á n y e l n ö k, k i m e g h i v t a k, s z i v e l y e s l e v e l b e n ű d v ö z ö l t e a k ö z s z é g e t. — D i f f e r e n t i s z p u s z t i t R a k o s - K e r e s z t u r o n s k a n y a r ó K i s - K ö r ö s ö n, h o l m á r 1 5 0 g y e r m e k k a p t a m e g a r a g a l y o s k ö r t. — T e m e s v á r r ó l j e n t e n t i k, h o g y O r m ó s Z s i g m o n d f ő i s p á n a v o l t 1 4. s z. h a t á r ö r v i d é k i v a g y o n k ö z ö n s s e g t i z t v i s z e l ő: W u l e t i c s f ő n ö k, R o d d e r f ő e r d é s z é s D u r k o n y a e l l e n ö r e l l e n h ű t l e n k e z e l e s m i a t t a f e g y e l m i v i z g a l o t e l r e n d e l t e é s e g y i d e j ű l e g R o d d e r f ő e r d é s z t á l l á s á t o l f e l g e g e z t e t t e. — A m a g y a r d e l e g a c i ó n o v. 8 - á n t a r t j a B u d a p e s t e n e l s ő é r t e k e z e t t e l. — A d e l e g a c i ó. A z o n h i r, h o g y a z o s z t r á k d e l e g a c i ó t a j a k a k o l e r a j á r v á n y m i a t t n e m i g e n h a j l a n d o k B u d a p e s t e r e j n e k, t e l j e s m e g e r ö s i t é s t n y e r t. A z o s z t r á k d e l e g a c i ó a m a g y a r o k a g g a l y a i e l o z s z a t á s á r a h a j l a n d o b e l e g y e z n i a b b a, h o g y a d e l e g a c i ó j ö v ö r e e g y m á s u t á n k é t s z e r B u d a p e s t e n t a r t a s a l l e s i t. — R e g n i k o l á r i s ű z e n e t. A z ö s s e s h o r v á t e l l e n z é k l i l a p o k a v á l a s z ű z e r e t e l l e n n y i l a t k o z n a k. — R e g n i k o l á r i s b i z o t t s á g. A m a g y a r é s a h o r v á t r e g n i k o l á r i s b i z o t t s á g o k n o v e m b e r e l s e j é n r ö v i d t a -

cskozásra fognek összegyűlni. — A quota bizottság ez évben allha összeül, mert tagjai más bizottságban lesznek elfoglalva. — A történelmi kiállítás a megnyit- 19341 frt 10 krt tesz ki. — A monte- ne grói fejedelem leányai Fiuméba érkeztek. — Jubileum. Eröss Elek, Csik-Szereda polgármestere, november elején ül meg 50 éves jubileumát. — A kolera S z e g e d e n A j á r v á n y k i t t e s e o t a m e g b e t e g e d e t t k o l e r á b a n 4 0 0 e g y é n, k i k k o z ű l m e g h a t t 2 1 0.

— A költségvetés. Bécs, okt. 23. A fel- hivatalos P. K.-nek jelentik Budapestról: A magyar költségvetés az 1887. évre most már véglegesen meg van állapítva; a pénzügy- miniszter és az egyes szakminiszterek között fel- merült differenciák ki vannak egyenlítve. Az 1887. évi költségvetés kedvez- zőtlenebb lesz a múlt évinél; ennek oka az, hogy a közöségi költségek növekedtek és pedig az ismétlődő fegyverek be- hozatala és a közös hadsereg elszállásolási költségeinek szaporodása következtében; ez utóbbi körülmény arra az elhatározásra bírta az osztrák és a magyar kormányokat, hogy az 1879-ki törvény módosításának.

— Bulgáriából. A bolgár kormány leg- közelebb ismét két választójegyet intézett az orosz konzulhoz s erősen védi eljárását azon kifogások tárgyában, melyeket ellene emeltek. Elmondja, hogy mindent megtett, hogy Kaulbars tábornoknak utazása közben valami baja ne történjék s hogy mindenkiel szabadon erítközhessek, a kivel neki tetszik. Ez utétkedéseknek tudvalevőleg volt is ha- tásuk. Kaulbars tömegesen fogadhatta a kül- döttségeket, beszéltetett bárkivel s csak a hatóságoknak volt kötelességükké téve, hogy ne avatkozzanak semmiféle tüneménybe.

A törökök tudják, hogy van a bolgárok közt is egy elem, mely mindenáron az okku- paciára törekzik s bármi erélyt fejt ki a regenség, újabb forradalmi kitöréseket nem lesz képes allandóan megakadályozni. Már pedig Oroszország a legjobb esetben is csak ilyen mozgalom kitörésére vár. Az elők- s z ű l e t e k a g e s z á l l ó h a d s e r e g u t n a k i n d i t á s á r a m á r t e l j e s e n b e f e j e z v e k.

S z ó f i a. o k t. 2 2. K a u l b a r s t á b o r n o k m a r e g g e l m e g e r k e z e t t.

B e r l i n, o k t. 2 3. H i r e j á r, h o g y S á n d o r f e j e d e l e m e l u t a z n i k é s z ű l. M á r a l e g k ö z e l e b b i n a p o k b a e l h a g y j a c s a l á d j á t é s e g y e l ö r e A u s t r i á b a m e g y, h o g y o n n a n f o l y t a s s a u t a z á s á t k e l e t f e l é. A z t i s m o n d j á k, h o g y a f e j e d e l e m i t t e n i m a g a s k ö r ö k t ő l k ö z v e t e t t u t o n a z t a t á n a c s o t k a p t a, h o g y m o n d j o n l e u t i t e r v e r ő l.

L e m b e r g, o k t. 2 3. B i z o n y o s j e l e k b ő l a z t l e h e t k ö v e t k e z t e n t i, h o g y S á n d o r f e j e d e l e m v i s z z a t é r B u l g á r i á b a. T e g n a p e s t e f e j e d e l e m r e s z e r e t ö b b t á v i r a t e r k e z e t t i d e.

A z o b r a n y e, m i n t S z ó f i á b ó l j e l e n t i k, e h ő 2 7 - é n ö s s e z ű l.

— Külföldi hírek. A vatikani mu- zeum előtt Rómában, nemokára föllálik az amaz emlék-oszlopot, melyet még IX. Pius pápa kezdett készíttetni az 1870-iki nagy zsi- nat emlékére. — »Oly m p i a i k i á l l i t á s « l e s z a c i z m e a g ö r ö g n e m z e t i i p a r m ű k i á l l i t á s n a k, m e l y e t 1 8 8 7 - r e t e r v e z t e k, d e c s a k 1 8 8 8 - b a n t a r t a n a k m e g. — B j á r ó C a l i c e k o n s t a n t i n a p o l y i o s z t r á k - m a g y a r n a g y k ö v e t n e j e, k i h a g y m á z b a n f e k s z i k, m á r g y ö g y ű l o b a n v a n. — F r e y t a g G u s z t á v ö s s e z ű g y ű t v e k i a d j a ö s s e s m ű v e i t s b e v e z e t e s ű l m a g a m e g i r t a h o z z á é l e t r a j z a t. — C a s a d o d e l A l i z a i s p a n y o l j e l e s f e s t ö m ű v é s z, m e g h a t e l t e t e 5 4 - d i k é v é b e n. — A b e r l i n i m a g y a r e g y l e t b e n, d r. K o v á c s S e b e s t y e n E a d r e, k i j e l e n l e g t a n u l m á n y u t o n v a n, l e g k ö z e l e b b f e l o l v a s á s t t a r t a b u d a p e s t i k h o l e r á r o l. — A z o r o s z t r ö n ö r ö k ö s b e t e g s e g e a n e h é z k ö r, e p i l e p s i a; H o f m a n o r v o s t a n á r t, k i e z t a c z á r n a k m e g m o n d t a a f e l d ű h ö d t u r a i k ö d ő m e g b ű n t e t t e t. — M u n k á s z a v a r g á s t ö r t k i O l á h o r s z á g b a n a f a g n a n o i g y á r t e l e p e n a s t r i k e o l ó k s z e m b e s z á l l a t k a k a t a n o n a s á g g a l k é t m u n k á s e g y k a t o n a m e g ö l e t e t t. — E g y o s z t r á k g ö z ö s, a »Vincenza Mina«, Fiuméból jövet a marselli kikötő közelében zátonyra jutott, de le- génysege menekült. A francia bank körlevélben tudatta minden czezzel, melyvel űletli összekötésben áll, hogy a szerb és román frankokat nem fogadjja el. — I s k o l s i b o t r á n y t ö r t é n t i s m e t S z t. P é t e r v á r t, a t e c h n o l o g i a i i n t e z e t n ö v e n d e k e i f ö l l á z d a t k á s m e g v e r t e k é z i g a g a t ó t, a m i e r t k i u t a s i t o t t a n ö v e n d e k e k e g y k ű l d ö t t s e g e t, m e l y n e h á n y r e n d e l e t e l t ö r l e s e t k é r e l m e z t e. — A z o s z t r á k

deficit ellenzéki számítás szerint nem 10, hanem 30 millió frt lesz a jövő évben.

KARCZOLATOK.

(Quo usque tandem? — A magyarüze- net. — Egyeztünk ki. — Althrek. — Kossuthoz! — A csár fia.)

Quo usque tandem abutere patientia nostra, Catilina... (Meddig élsz még vissza türelmünkkel Catilina?)

Önkéntelen felzudul elmémekben a nagy római szónok kérdése, a midőn látjuk, hogy a katonai dőlly és elbizakodottságnak mindig újabb és újabb példáival kell találkozunk.

K a s s á n t ö r t é n t l e g u j a b b a n, h o g y R i t t n e r H e n r i k, k. K. O b e r s t, G e n i e C h e f d e s C o r p s, « o s e l e d j e l v e l ö s z s z e v e z e t t s e n n e k f e l j á t n a o s e l e d j e z e r ő i n t e z e t b e f u t o t t s o t t a l e g n a g y o b b i g z a t o t t s á g b a n s z i d a l m a z t a a z i n t e z e t t t u l a j d o n o s á t, a m a g y a r h a t ó s á g o k a t s a m a g y a r o k a t. »S a u H u n d e d i e s e M a g y a r e n, G e s i n d e l! « i l y f e l e k i f e j e z e s e k k ö z t h a j á t t e p e r o h a n t a h e l y i s e g b e n f ö l s a l á, a j e l e n l e v ő k i j e d e l m e r e s r e s z b e n m u l t s á g á r a. I n n e n a v á r o s h á z á r a s i e t e t t, a h o l L o k n o r n J á n o s a l k a p i t á n y s z o b j á b a n y i t o t t, a k i é p e n a r e n d ö r v o r o s j e l e n t e s t h a l l g a t t a. L o k h o r u a z e r e d e s b e l e p é s e t é s z r e s e m v e t t e, a k i d u h ö s e n k i f e l é i n d u l v a, a z a j t ó t e s z a v a k k ö z t c s a p t a b e: »S e h e n S i e n i c h t, w e r h i e r s t e h t? U n d S i e b l e i b e n s i t z e n, w e e i n L ü m m e l! « (N e m l a t j a k i á l t i t e s t ű n u t v e m a r a d, m i n t e g y k a m a s z.) A v á r o s i k a p i t á n y c s a k a z u t o l ó s z ó t h a l l o t t a s m e g t u d t a, h o g y a z n e k i v o l t m o n d v a, r ö g t ö n f ö l j e l e n t e t t e a z e s e t e t a v á r o s i t a n á c s n a k. . .

Eddig szól az újdonság, a mely oly han- gosan beszél, mint egy káromkodó ember, még pedig olyan ember, a ki befogja teny- rével a Tisza Kálmán száját és sárgaszínekkel párosítja mindenféle megnyugtató... kézirat fekete betűit.

Tessék Tisza Kálmánnak továbbra is be- szélni azon i z g a t o r o l, a k i k a k a t o n a s á g é s p o l g á r s á g k ö z t f e n n á l l ó b e k é s e g y e t e r t é s m e g z a v a r á s á r a t ö r n e k!

A magyar-horvát regnikoláris bizottság üzenetét ösmertettük szombati számunkban. Csupa engedmény, csupa megalázkodás az egész.

Látjuk, hogy az a horvátoknak szóló pa- piros tele van frkálva és még sem egyéb, mint egy — f e h e r l a p.

A kolera még eddig szerencsésen ki- kerülte Debreczen. Válgék és becsületlét a debreczeni jó levegőnek és (ösmerjük el) a hatóságoknak is.

Ha azonban a F e k e t e a s z o n y ö n a g y s á g a m e g j e l e n n e k a B a s a - h a l m a e l ő t t, álljunk elébe és — egyeztünk ki.

Atengedjük neki az uszorsókat, — az éjjeli mulató helyeket, — ha már a k u t a k a t o l y a n n a g y o n s z e r e t i, u g y a c r e g l e d - u t c z a i k u t b ű d e t, — a z o n M ó z e s v a l l á s u h o n f i - t á r s a n i k a k, a k i k M a g y a r o r s z á g o n k ö z ű l ö k f ö l - l e b e s e k. . .

Pakkolja fel őket egyszerre, aztán men- jék Isten hírelv haza, Ázsziába!

Bécsben három hír volt elterjedve a na- pokban.

Az, hogy a czárt megint felrobantották. Az, hogy a német császár meghalt. És végül az (és ez a legborzasztóbb) hogy — Tisza Kálmán lekészönt.

Egyik hír sem valószínű, de az utóbbi Debreczenbe is elhatott. Tizenhárom királyi tanácsos, hetvenkét Tisza-nevelő és százötven lovag rögtön hídeglelést kapott tőle s kivált egy e l l e n z é k i n a p l i a p n á l t á m a d t e h i r r e n a g y i j e d e l e m. A s z e r k e s z t ő, k i n e k l e g - k e d v e n c z e b b t á r g y a s z ű n n e k m e g, h a T i s z a m e g b u k n e k, i g y s ó h a j t o t t. »B a n k b á n « - b ó l:

Nincs az írők között vesztés csak én, Nincs árva több, csak az én papírom!

Mért is buknek Tisza Kálmán? Talán azért, hogy a bolgár események meghazudtol- ják azt, a mit ő mondott felőlők?

Ilyen csekélység nem hozhat zavarba egy Tisza Kálmánt! Híjába vallatták Apponyi, Irányi és Horváth Boldizsár — vizsgáló bí- rák: ő vallott, majd visszahuzta vallomásait, mint Gazdagné, avagy a t.-eszlári sakterek. A Csemeghy-féle büntető törvénykönyv ezt — megengedi.

Kossuthoz igyekeznek a félegyházi pol- gárok. Diszpolgárrá választották, erről viszik meg neki a díszkormányt. Mit felelhet nekik a nagy száműzött?

AY GZEG, szatér. ttekban kaphatók: SZÖVETEK, oldonok, en színben és nagyságban. tött ujjasok; keztyük, csipke függönyök. stb. árak. k e k. OSZTI és téli felöltők. kérésedése, atí terme, ház épületében. ban található min- gességeit, tőrtől. tőki raktárát. Öszi kák. — egyszerű, megfelelő, finom ki- s t. számítás készséggel. lék. poly csizma, cipő egy ent tárgyakat már a messé teszi. N T kapható EN CZ ben zálloda. 27

Szabadság egyháza volt honunk, Fél-egyház! Fele romban annak, most az is fél-egyház!

Azt olvasom, hogy a császár fia nyavalyatörős! Nyavalyatörős idők — nyavalyatörős császár! Mi jól illik össze!

A színházról. — (A mint a ledőlő lánczos-töke romjai mellett az illetők elhaladnak.) Papp Ferencz főjegyző: — Hej! volt én csak polgármester, már rég intézkedtem volna. — Lakó Lajos tanácsnok: Kedves lelkem, én nekem dukálna a színház bizottság elnöki tisztje szervezeti szabályaink értelmében is, a főjegyző pedig nem törődik — igen — kérem nincs is érteke az ilyen szép izlést botrányoztató és a küldiszt illető dolgokhoz. — Boczkó S. főkapitány: Nem értem, mért fizeti a város Telégének azt a 600 pengőt (én ingyen is elvinném a felügyelőséget) — de tudom nem is történneken ilyen scandalumok! Beer Kálmán: Jaj szentem, szentem, ne faragjatok ezekből a tökékből is töké a rendőrség ellen! — Komlóssy Arthur szinügyi egyf. elnök: Ne én volnék csak a szinügyi egyf. elnök, addig interpellálnék és veszekednék — hogy végre megcsináltatná, de így hallgatok. — Mándok Béla: Az én igazgatóságom alatt ilyenek nem volt szabad előfordulni! Ezek miatt... ne-em tudok aludni!

De hát kérem (édeskés mosolyal vált lát vonagatja)... nem én vagyok director! Tegled i László szinh. felügyelő: Ha tehatalmu intendáns volnék, 20,000 frt évi subventiót kapna a színház, én pedig 2000 frt fizetést, akkor sem csinálnátam meg a ledőlő tökéket, mert láttam én már a világ valamennyi színházát, ismerem színpadát, nézőterét, kívül-belül, az ide is 46-ot jártam be, de úgy tapasztaltam, hogy sehol sem a töké játszóttak, és nem azok csinálták a publicumot, hanem a szini-erők! Egyébiránt nem az én dolgom, — a mérnöki hivatal. Balogh M. főmérnök: Igen, potya leltározás, potya munka mindig kéne, potya támaszkodás meg nem egyetlen se kötődött ki, (bosszusan magába: az a Samu 3 potya helyen is terpeszkedik egyszerre), azért sem madm flimbitty sm! — Szél János házmaster és portás: Én istenem teremtem, én megcsináltam én szivesen, mert nehéz már azt a sok beszédet hallani, a mit a t. közönség vigbe visz, de csak abba lennék bizonyos, hogy a fizetés nem szakad-e osztán az én nyakamba? (A ledőlő töké gyonos kacajjal csörtetik elszakított lánczaikat és maradnak tovább is fekvő helyzetükben.)

Gili Balázs.

Figyelemre szoktatás.

A „D-nak” írta: Dr. Öreg János főiskolai tanár.

(III.) Minden a mi tulság, még ha kezdetben gyönyörködött is, utóbb fájdalomt okoz. Bármily édes is a méz, utóljára tulságosan élvezve, gyomor fájást, hányást okoz. Kellemes a táncz, de kegyeserítés valakit tovább ugrálni, mint a meddig jól esik neki, utóbb össze rogy. Huzass szüntelen egy nótát, mely előbb szívet élveztetett, a legenthusistább zenebarát megszökik tőle. Egyszóval idegeknek a tulságos megfeszített ingerületet nem bírják meg, hanem pihenésre s táplálkozásra van szükségünk, hogy elkoptatott erőiket visszaeszeressék.

A DEBRECZENI TARGZÁJA.

Őszi rózsák.

Járok kelek a nagy világban Mint egy bolygó, szerzet! Reményemet a czélt elől Régen családás tépte szét

Meguntam küzdeni a sorssal, Nem bánom vége bár mi lesz, Bolygó tovább bus megadásal — Elveszet élet már biz ez!

Olyan szép volt, mint egy kis angyal, Az ártatlanság ült szemén, És elmerengve áhitatalt, Mint oltár képet néztem én.

Szívem hevült, imát rebegtem Szerelms szép szavak helyett, Mit érna már az én szerelmem, Ha véle boldog nem lehet.

Az ő szíve még olyan ifjú, Vágygyal reményvel van tele... Csalódott, megtört az enyem, hát Hogyan cseréljem el vele?

Járok, kelek, háborgó lelkem A temetőbe el vezet. Csak itt találom még vigaszt, ha Minden reményem elveszett.

Vigasztalást a temetőben? Milyen szomorú gondolat, Hogy engem már csak az vigasztal, A mi ott vár a föld alatt!

Rónaszéki Gu. ztv.

A V A K.

(Francia regény.) (39. közzemény.) XVIII.

Gorju a pupos, gyors és erős volt daczára nagy soványágának; a két ebnek megragadván nyakán a bőrt, oly erősen torkon szorítá azokat, hogy nyelvüket is kiveték táj dalmukban.

A szánta ellenben, patkós csizmás szánta lábával úgy förguta Rolandot, hogy ez egészen a szoba tulsó végébe röpült. Gertrud asszony e látványra, bámulatában összecapta a kezét feje fölött.

Az embervadász ellenben a rögtönözött jelenetet arra használta fel, hogy a fiatal hölgy karcu derekát átkarolva, vele küssé edeleljen.

— Ne légy oly vad szép gyermek; mutass küssé nyájasabb arcot nekem. Nem veszed észre, meuyire egészen más emberré változtatott engem a szerelem? Te a vadkanból szelid bárányt csináltál, ki járszalagon enged magát általad vezetetni.

Krisztina azonban teljes erejéből visszataszítá a tolakodót s a szoba háttérébe székelt, hogy közelebb legyen anyjához s ingerültségtől remegő hangon így szólott:

— Ne erőtesse Nagyságod azt az érzelmet, melyet lelkében soha sem érzett. Az ön szerelme egy ártatlan leányra nézve csak meggyalázó lehet. A durva erőszak soha sem a valódi szerelemnek, csupán aljas szenvedélynek kifolyása.

Az ógróf figyelmesen vizsgálta Krisztinát s fejét rázza válaszul: — Ez egy küssé választékos nyelv, egy st. estrelléi korcsmarosnó hűgától; ép oly gyanusak azok a szép kis fehér kezek is. Én nem tudom miért, de élék a gyanu perrel, hogy né-

erői felhasználása által. Az önzést, a mi benne van, vetjük alapul, s önhasznának szem előtt tartásával tanítjuk meg arra, miként legjobban előmozdíttja saját boldogságát, ha egyebeket is nemcsak tiszteletben tartja, de növeli is. Egy szóval az ember kezdetben csupán érzelmi lény, s a ki az érzelmi oldalt mellőzné, s csak erkölcsi elvek alkalmazása által óhajtja boldogulni, nagyon tévedne. Non datur saltus in natura! vagyis nem ugorhatni a lépcső tetejére, hanem fokozatosan kezdve kényelmesen feljuthatni rá.

Ebből viszont azon tétel következik, hogy az akarat is csak egy folyó be a figyelem ében tartására, ha ez is viszont az érdeke bevonatik, a mi a föntebb kifejtett elvek nyomán eszközölhető.

Azt hiszem, mindenki megért, ha meg nem jegyzem is, miként népszerű iskolai gyermek figyelmének felkeltéséről kívántam szólni. Hogy fejlettebb tanoncoknak más eszközök alkalmazhatóak, természetesen. Azonban: „Si fueris Romae, romano vivito more.”

Helyi hírek.

* Ipar-ügy. Az 1884. évi XVII. t. cikkbe ígatott ipartörvény 169. és 172. §-ai értelmében minden előfoku iparhatóság mellé az iparosok (kereskedők) által minden évben 20 iparhatósági megbízott választandó, mely iparhatósági megbízottak feladatát a hivatolt törvény 168. §-a határozza meg; mutat pedig Debreczen sz. kir. város egyszersmind Hajdúmegye, b. ujjvárosi járás szolgabírójának mint szinten elsőfoku iparhatóságnak székhelye is, egy rendőr-főkapitányság, mint elsőfoku iparhatóság, valamint az említett szolgabírósg mellé is a debreczeni iparosok (kereskedők) által és közölők lesz megválasztandó a 20—20 iparhatósági megbízott. — Ennek miként eszközésére nézve, a nagyméretű m. kir. földmívelés, ipar és kereskedelemügyi ministeriumnak 1885. évi október 4-én 53,211. szám alatt kibocsátott körrendeletét nyomán, a következőket teszem közhírré:

1. A fent megjelölt szanu iparhatósági megbízottak választására jogosult mindazon debreczeni iparos és kereskedő, kinek neve az az iparhatóság által összeállított listástromban előfordul; megválasztható pedig az említett összeírásban foglalt oly iparos és kereskedő, ki a folyó 1886. évben legalább 10 frt III-od osztályu kereseti adót fizet. 2. A Debreczenben székelő mindkét iparhatóság mellé választandó 20—20 iparhatósági megbízottak iparosok és kereskedők szerinti számaránya, tekintettel azon sokoldalú és terhes kötelezettségekre, melyeket különösen az iparos osztálybeli iparhatósági megbízottaknak teljesíteni kell, és tekintettel különösen arra, hogy a városunkban és Hajdúmegyének szó alatti b. ujjvárosi járásban leginkább folytatott iparágakra legalább egy-egy szakiparosoknak az iparhatósági megbízottak között szükségesképen helyet kell foglalnia, akképen volt megállapítandó, hogy miként a legközelebbi választás alkalmából is történt, az iparosztályból 18—18, a kereskedő osztályból pedig 2—2 iparhatósági megbízott kerüljön ki. 3. A választás és megválasztható iparosok és kereskedők névjegyzéke külön-külön összeállítván, folyó évi november 1-től számított 8 napon keresztül a czégléd-utczai Komáromi-féle háznál levő rendőrkapitányság iparügyi osztályában a délelőtti hivatalos órák alatt a közszemlére kitétetnek; és ezek elleni felszólalások folyó évi november 10-ig az elsőfoku iparhatósághoz írásban benyújtandók, ezek felett a tekintetes városi tanács mint II-od foku iparhatóság végérrényesen dönt, és a névjegyzékek a hozott II-od foku határozatoknak meg-

felelően kiigazítottak. 4. A választás ideje és helyeül 1886. évi december hó 19-ik napja a városház nagytermében tüzetik ki, a midőn és a hol a választás oly módon történend, hogy az illető helybeli választóképes iparosok, a megválasztható szintén helybeli iparosok közül, a jelen hirdetémmenyvel egyidejűleg szinten kihordott szavazó lapba 18—18 egyéut nev és foglalkozás szerint megjelölve beírván, a lapot a megjelölt napon és helyen, délelőtti 10—12 és délután 2—6 óráig benyújtják; hasonlóképen járnak el a kereskedők is, csak-hogy azon különbséggel, hogy azok az illető szavazási lapra csak 2—2 kereskedő nevet jegyzik fel. — 5. A beérkező választási lapokban előforduló és megválasztásra kepesítettnek talált egyének nevei összeszámtatván, az aránylag legtöbbszor bejegyzett iparosok közül 36, és a kereskedők közül 4, megválasztott iparhatósági megbízottaknak fognak tekintetni és neveik közüdomásra hozatnak; működésük 1887. év 1-30 napjától egy évre terjed; a választás vissza nem utasítható, kivéve, ha valaki egy éven át — mint iparhatósági megbízott — már működött; különös tekintettel érdemlő kivételek esetén, az időleges felmentés az ipar- és kereskedelmi kamara véleménye alapján a II-od foku iparhatóság által megadható; ha az iparhatósági megbízottak teendőiket a törvény értelmében nem teljesítik, a hibás vagy mulasztó megbízottat a másod foku ipar hatóság 100 frt erejéig megbírsághozhatja. Ezek előre boczáttása után hivatalosan felszólítom az illető iparosokat és kereskedőket, hogy az ipartörvénynek az iparhatósági megbízottakra vonatkozó egészen új és fontos intézkedései foganatosítását oly egyének megválasztása által igyekezzenek elősegélni, kikről a törvényben előirt feladatok teljesítése iránti ügybizalom és érdeklődés feltehető. — Debreczen, 1886. október 5-én Boczkó Samuél m. k. rendőr-főkapitány.

* Tundér ujak művek. E nevet adhatjuk a művirágkiallításnak, mely tegnap vette kezdetét a városbáza nagy termében. A kiállítás eredetileg csak két napot volt tervezve, de a nagy mértékben érdeklődő közönség óhajára meg holnap keddén is nyitva lesz, — a midőn el fognak árvereztetni azon virágok, melyek a kiállítás tartama alatt el nem kettek. A kiállítás valóban érdemes a megtekintésre s örömmel kell üdvözölnünk a növegyetlet, mely a művirágkiallítás tanfolyamot s a kiállítás létesítette. Midőn belepünk a terembe, azt hisszük, virágerdőbe jutottunk. Számos asztalon vannak elhelyezve a kiállított tárgyak, melyek a családiasg utánozzák az élő virágokat. Hogy a közönségnek a művirágkiallításról fogalma legyen, a tanfolyam növendékei ott a helyszínen is készítenek művirágokat. A kiállított tárgyak nagyszere már el van adva. A telepti díj 10 kr s a látogatók közt 50 értékes kiállítási tárgy soroltatik ki, így a belepti jegy egyszersmind nyerevény-jegyül szolgál. A jövedelem a jótékony növegyet árvahaza javára fordítottak. A közönség, különösen a nők, nagy számmal látogattak a kiállításra. A kik meg nem láttak volna, ne is mulasszák el annak megtekintését, annyival inkább, mert azoknak, kiknek a közlőg mindenszentek alkalmából kegyetes megemlékezést kell teljesíteniük, módjában van koszuikat igen jutányos aron beszerezni, — részben pedig szobadiszál igen szép és valódi csinált készített virágokat vásárolni. A kiállítás d. e. 10 óráig d. u. 1-ig és d. u. 2 óráig esti 7 óráig van nyitva. Holnap — illetékes kézből — részletes tudósítást hozunk a kiállításról.

* A főiskola gym. tanárakat komolyan figyelmeztetjük azon körülményre, hogy a gym. tanuló-gyermekek közül már többen hólyagos — Nos hát védelmezzed magadat nyakas teremtés, — választól a vadász. — Én szeretem a harcot és ellenállást. Véd magadat ép ezt óhajtom én. Sokkal nagyobb dicőség a farkas — mint a bárány fölött győzedelmeskedni. Véd magadat! a te botor ellenkedésed és makacságod győzelmem örömet csak többszörözni fogja. Ezt mondva hirtelen fölragadta a leánykát izmos karjaival, hogy őt magával vigye. Krisztina éles sikoltásban tört ki s szabadulni törekedett teljes erejével. Az ógróf a falhoz taszította Gertrud asszonyt, ki kabátjának egyik szárnjába kapaszkodott, úgy hogy eszméletlenül terült el s ama lépcső felé vette lepteinek irányát, mely az emeletbe vezetett. — Segítség! Segítség, jó emberek Ne hagyjatok, — kiált Krisztina a csavargók felé, kiknek előbb oly nagylelkűleg pártjokat fogta. A csavargók azonban hirtelen összenéztek s meg sem mozdultak, hanem egykedvűen folytatták estelzésüket, intha mitem láttak es hallottak volna. Krisztinának, amint futólag a koldusokra nézett, úgy tetszett, hogy rongyai alatt két hosszú kést rejtgetnek. Krisztina nem is bizott többé ezekben az emberekben s mármár azt hitte, hogy az isten is magára hagyta. A legkétségbeesettebb hangon elkezdett kiáltozni: — Segítség! Anyám, segítség! — Meg akarják gyilkolni leányodat! E pillanatban éles sikoltás hangzott föl a pinczéből s egy kísérteties lény nesztelenül futott föl a lépcsőkön előlva utját az embervadásznak, ki épen szakmányát czeplelte fölfelé az emeletre. Folyt. köv.

hímlőbe estek, és a közlő is lettek e játvá; hogy többet kerületi főigazgató is hímlőben fekvőzn megkapta ezenkívül dítatva ezrik magok fel iskolába, akár le a tanórák, akár ne a dolkozasmód arra v gyermekek lesz bet hirtelen az iskolát, nem késo lesz s in hétig — általános taná a felsőbb tanu, hogy egész nyugodt fekte-betegség meg — Sürgős intézked mert a felelőség su

* Színház. Eg kell megemlékeznük „Könyvtarok” szim ték került szíre, ké A főbb szereplőkről tunk: Molnár Antal (Vebster Eva), Vedronal Lothár), Oláh mé (Gibson), és kő tarnok) paratlan mő ton derült hangulat veltél csak K. Rostó Békési Róza szerep tanuület adva anna daczára sem dicseke művészet muszája Kisebb szerepekbe megfélelnék, megáll ertő közönségünk e pekbem föllepíteni. leány” című ismer szintén csak közep a színházba. A főbb (a király), Orley Fl rot kapott, Locsary Haday (Gaetan), Ve Ilona (Joseph) sikerü meg a női kar is, s baton este a „Czig a színházat. Zsupán tal játszott, bebizo ben van a szerep n leit volna. Halmaine né, Rónaszéki az es a behizelgő zenéj, javul s a közönség iránta. Tegnap este sziumlve: „Faluro Az előadás nem volt mert úgy látszik, hirtelenében rántott tagnak szerep nem tes darabnál kétsz játszott Haday (G játéka, mint éneke num Rózi Szerépe maine játszott. A e ség, daczára anna Finum Rózi lett ve ven Halmainával n széki (Gonosz Pista) az e fajta komikum szerepkörében. Bék nem volt eléggé me volt ez este Vedre na gyenge Bakti Te né), nagyú riktó s szerepét. A Faluro érdemelte! A műso jegyeznük, hogy a tul csak a legnagyobb zölhetjük előre, me tenni a vidékieket az bejőjjenek valame helyett esetleg má Talyai is sok kelle azokat az idén s rúlni. (K. B.)

* A gazdaság baton választották a nokaikat. Előnké közi Kálmán, a lelkő tárnokká M o k c s a Gábor. Bizottsá evről Bogary László Albert, a 2-od evró Dániel, Medvezky Antal, Veres Miklós azon este a „Bika” estélyt tartott a p tanárok is részt ve sikerült felköszöntő * Jogászbál. A lésen megválasztott zottság főbb tagjai: hidy Victor alelőök és Falusy Árpád, p tán, ellenőrré gróf vé Ujhelyi Vitkay helye csak később később állapítatik napja. * Az ev. refor óta ülésezett Pápa lan püspök és V á konventen jelen volt Ré v e s Bálint, s Domokos, P a p Gá Bertalan. — A vilá Tiza Lajos gróf, R f e l d gróf, Beóthy roly R i t o ó k Zei Szász Béla, Szilágyi Lukó Géza, Mocsá Ballagi Mór stb. A széről igen szívely

zattatnak. 4. A választás ideje és 6. évi december hó 19-ik napja a gyermekben tüzetik ki, a midőn választás oly módon történend, hogy helybeli választóképes iparosok, zható szintén helybeli iparosok a hirdetőmennyel egyidejűleg szintén szavazó lapba 18-18 egyént közlés szerint megjelölve beírván, megjelölt napon és helyen, delelőtt délután 2-6 óráig benyújtják; ha- rárnak el a kereskedők is, csak- tóbbeséggel, hogy az illető ára csak 2-2 kereskedő nevet — 5. A beérkező választási forduló és megválasztására képe- at egyének nevei összeszámlítat- tnyag legelőbbször bejegyzett ipa- 36, és a kereskedők közül 4, t iparhatósági megbízottaknak tenni és neveik közüldomásra ho- dásúik 1887. év 1-80 napjától ned; a választás vissza nem uta- ra, ha valaki egy evenát — mint megbízott — már működött; kü- tnet érdemlő kivételek esetén, a mentes az ipar- és kereskedelmi ménye alapján a II-od foku ipar- megadható; ha az iparhatósági teendőiket a törvény értelmében, a hibás vagy mulasztó megbi- d foku ipar hatóság 100 ft ere- agolhatja. Ezek előre becstása an felszólított az illető iparoso- kedőket, hogy az ipartörvénynek gi megbízottakra vonatkozó egén- tés intézkedéseit fogadatosítást megválasztása által egyezkednek ról a törvényben előirt felada- iránti ügyvázalom és érdek- — Debreczen, 1886. október Samuel m. k. rendőr-főkapitány. r ujak művek. E nevet adnájuk títasnak, mely tegnap vette kez- zása nagy terében. A kiállítás a két napra volt tervezve, de a nem érdeklődő közönség óhajára redden is nyitva lesz, — a midőn ezertelenül azon virágok, melyek a ma alatt el nem kelet, A kiál- erdemes a megtekintésre s udvözölünk a növegytetet, mely tési tanfolyamot s a kiállítás- dón belepünk a terembe, azt redőbe jutottunk. Szamos aszta- helyezve a kiállított tárgyak, dásig utánaoznak az elő virágo- közönségnek a művirágkészítői- a, a tanfolyam növekedéi ott a beszerintek művirágokat. A kiál- nagyrésze már el van adva. A ar s a látogatók közt 50 érte- tárgy soroltatik ki, így a be- szerszámú nyerevény-gyulj szol- e a játékon nyújtott árva háza- tik. A közönség, különösen a ammál látogatják a kiállítást. m láttak volna, ne is mulaszták ekintését, annyival inkább, mert ek a közeli mindenszék, a sá- netes megemlékezést kell telje- abban van közülnök igen jutá- erezeni, — részben pedig szoba- p és valódi csinnal készített rólai. A kiállítás d. e. 10 órá- s d. u. 2 óráig esti 7 óráig nap — illetékes kézből — tást hoznak a kiállításról.

át védelmezted magadat nya- választást a vadász. — En ztot és ellenállást. Véd magadat em. Sokkal nagyobb dicsőség a a bárány fölött győzedelmes- gadat l a te botor ellenkedésed győzedelmem örömét csak több- va hirtelen fölragadta a le- arjaival, hogy őt magával vi- les sikoltásban tört ki s sa- tet teljes erejével. a fahosz tisztá Gertrud asz- ának egyik szárnyára kapas- zszemeletlenül terült el s ama e lepteinek irányát, mely az t. Segítséged, jó emberek Ne hagy- krisztina a csavargók felé, kik- nagylenkuldeg pártjokat fogta. ek azonban hirtelen öszenedtek dultak, hanem egykedvűen foly- ket, intba misem láttak es k, amint futólag e koldusokra t, hogy rongyaik alatt két egeknek em is bizott többé ezekben az rmar azt hitte, hogy az isten is zhesettebb hangon elkezdett Anyám, segítség! — Meg léányodat! n éles sikoltás hangzott föl a isérteties lény nesztelenül fu- a előlva utját az embervadász- rnyánát czepelte főfelé az Polyt. köv.

hímlőbe estek, és a 12-14 éves gyermekek közül is lettek e járványos betegség áldozatává; hogy többet ne említsünk, maga a tan- kerületi főigazgató ur és gymnasiumbeli fiai is hímlőben feküsznek — és több gyermek megkapta ezenkívül; úgy hogy a szülők in- dítatva érzik magokat gyermeket nem járatni fel iskolába, akár lettek általában beszűntetve a tanórák, akár nem; mert igen helytelen gon- dolkozásom arra várni, hogy majd ha 10-20 gyermek lesz beteg akkor s árjuk b e hirtelen az iskolát, — mert ekkor már aligha nem késő lesz s inkább szüneteljen egy hét hétig — általánosan az iskola — sőt nem ár- tana a felsőbb tanulóokra nézve sem, — mint- hogy egész nyugodalommal bevárjuk, míg a rut fekete-betegség még többet szed áldozataiból. — Sürgős intézkedés volna tehát szükséges, mert a felelősség sulya óriási!

* Színház. Egyszerre négy előadásról kell megemlékeznünk. Csütörtökön este a „Könyvtárnok” szímu mulattató német vígjá- ték került színre, közép számú közönség előtt. A főbb szereplőkről teljes elismeréssel szóla- tunk: Molnár Antal (Marstrand), Ellinger Ilona (Vesbter Eva), Vedres (Macdonald), Zilahy (Macdonald Lothar), Oláhé (Hildern Sarah), Hal- mai (Gibson) — és különösen Rónaszéki (Könyv- tarnok) páratlan művelézetet nyújtottak a foly- ton derült hangulatban levő közönségnek. Ki- vételt csak K. Rostagni Irén (Edith) tett, ki a Békési Róza szerepkörében lépett fel, ismét tanujelét adva annak, hogy minden szépsége dacára sem csekedhetik azzal, hogy a szí- művészet műzsjája homlokon csökölta volna. Kisebb szerepekben, melyek egyéniségének megfelelnek, megállhatják helyét, de a mi me- rőt közönségünk előtt kár ót nagyobb szü- rekekben föllepíteni. Pénteken este a „Kertész- leány” című ismert operette adatott, mely szintén csak közép számú közönséget vonzott a színházba. A főbb szerepeket Molnár Antal (a király), Orley Flóra (Mikaela), ki szép csok- rort kapott, Locsarekné (Donna Scolastica), Haday (Gaetan), Valentin (Morales), Ellinger Ilona (Joseph) sikerülten játszották. A karok, sőt meg a női kar is, szabatosan működtek. Szom- baton este a „Czigánybáró” ismét megtörtént a színház. Zsupán szerepét ura Molnár An- tal játszotta, bebizonyítva azt, hogy jobb kéz- ben van a szerep nála, mint esetleg Djbónál lett volna. Halmainé, Ellinger Ilona, Locsarek- né, Rónaszéki az este is sok tapsot arattak s a behelzögő zenéjű operette előadása folyton javul s a közönség is mindinkább érdeklődik iránta. Tegnap este Tóth Ede örök szép nép- színműve: „Falu rossza” adatott telt ház előtt. Az előadás nem volt valami nagyon egybevágó mert úgy látszik, hogy e darabot csak úgy hirtelenében rántották elő. Erre mutatott több tagnak szerep nem tudása, a mi ilyen ismer- tes darabnál kétszeres baj. Legsikerültebben játszott Haday (Gondár Sándor), kinek úgy játéka, mint éneke dicséretet érdemel, — Fi- num Rózi szerepét Orley Flóra helyett Hal- mainé játszotta. A cserével csak nyert közön- ség, dacára annak, hogy Orley F. fűregbél Finum Rózi lett volna, de az ének tekintet- ben Halmainéval nem versenyeshetik. Róna- széki (Gonosz Pistajegyhangu baktek volt, mert az e fajta komikum nem tözozik épen az ő szerepköréhez. Békény Rózi (Feledi Boris) nem volt eléggé meleg, hasonlókép szintelen volt ez este Vedres (Feledi Gáspár), Agh Ilo- na gyenge Bákai Teresi volt. Oláhé (Gonosz- né), nagyon riktó színekkel ruházta fel rövid szerepét. A „Falurossza” gondosabb előadást érdemelne! A műsorra vonatkozólag meg kell jegyeznünk, hogy a változások miatt azt ez- nül csak a legnagyobb elővigyázat mellett kö- zölhetjük előre, mert nem akarjuk többé ki- tenni a vidékieket azon kellemetlenségnek, hogy bejőjjenek valamely darab előadására a mely helyett esetleg más darabot rántanak elő. Tavaly is sok kellemetlenség támadt e miatt azokat az idén lehetőleg el akarjuk ke- rülni. (K. B.)

* A gazdasági tanintézet hallgatói szom- baton választották meg segélygyeleti hivatal- noikaikat. Elnökké választott Bodrog- közti Kálmán, alelnökké Fráter Akos, pénz- tárnokká M o k c s a y Miklós, jegyzővé Far- kas Gábor. Bizottsági tagokká lettek: a 3 ad évről Bogáry László, Nagy Sándor, Kovács Albert, a 2-od évről: Tóby József, Várady Dániel, Medveczky Ferencz, 1-80 évről Tüdös Antal, Veres Miklós, Kubek Szilárd. Ugyan- azon este a „Bika” szállodában ismerkedési estélyt tartott a gazdaság ifjuság, melyen a tanórák is részt vettek. A mulatságot számos sikerült felköszöntő fűszerezte.

* Jogászhal. A joghallgatók szombati gyű- lésen megválasztatták a jogászból rendező bi- zottság több tagjait. Elnökké választott: Doma- bidy Victor alelnökké S o l y m o s s y István és Falusy Árpád, penztárnokká Olesváry Zo- lán, ellenőrre gróf Cs á k y Adorján, jegyző- vé Ujhelyi Vitkay Sándor. A bizottsági tagok helye csak később fog betöltetni, — valamint később állapittatik meg a bál megtartásának napja.

* Az sv. reform. egyház konventje hétfő óta ülésezett Pápán. Az üléseken Kun Berta- lan püspök és V á l y i Janos alelnökönek. A konventen jelen volt az ő református püspök: Ré v é s z Bálint, S z á s z Károly, S z á s z Domokos, P a p Gábor és az elnöklő Kun Bertalan. — A világiak közül jelen voltak: T i z a Lajos gróf, R á d a y G. gróf, D é g e n f e i d gróf, Beóthy Zsigmond, Kerkápoly Károly R i t o ó Zsigmond, d. Jeney Viktor, dr. Szász Béla, Szilágyi Dezso, György Endre, Lakó Géza, Mocsáry Lajos, Véghelyi Dezso, Ballagi Mór stb. A fogadtatás Pápa város ré- széről igen szíves volt. Az első ülés után

az arany griffhez czimzett vendéglőben nagy bankett volt. — Felemlítjük, hogy ez év- ben a domesztika alaplóbb 71.000 forint fog kiosztatni.

* Elvi határozatok iparügyben. A keres- kedelmi minisztérium mint harmadfoku ipar- hatóság a következő elvi jelentőségű határo- zatokat hozta: I. A vasuti vállalat fűtőháza a vasuti üzemnek szükségszerűleg kiegészítő ré- szét képezvén, az ott alkalmazott munkásokra nézve az ipartörvénynek a munkások nyilvántartására vonatkozó intézkedései nem alkalm- azhatók. II. A régi czebbeli mesterek közül azok, kik iparukat már az 1872. VIII. t. cz. életbeléptetése előtt, mint czebbeli mesterek folytatták és ezt igazolni tudják, új ipariga- zolványt váitani nem tartoznak, mert az ipar- bejelentés csak is azokra az iparúzőkre nézve kötelező, kik az 1894. XVII. t. cz. hatályba lépte előtt már iparüzési igazolványt nem ayertek. — III. A kénsvagyár nem tekinthető kohászatnak. A kénsvagyár a kohászzal kap- csolatban zótt iparágaknak lévén tekintendő, az abban foglalkozott munkások az ipar- törvény szerint munkaközzel láthatók el.

* A kucseber kalandja. Jó keresete akadt a kucsebernek s e felelti örömben betért Gy u r i b á c s i k o z, a k i n e l k o l e r a - z ó p i r o s b o r t m e r t e k. É z o t t a d d i g t e t t ö s z e - h a s o n l í t ó t a n u l m a n y o k a k l e l t ö f e l e b o r o k k ö z t, m i g c s a k a z e l á z a s n a k a b b a s t á d i u - m a b a n e m j u t o t, m e r t m á r a z e m b e r n e m b á n j a, h a p e t r o l e u m o t i s z i k, c s a k s z i d i - t e s, m i n t a t a l y i g s m o n d j a. M i k o r e n n y i r e j u t o t t, f ö l v e v é a k o s a r t a m e g i n d u l t a b i - z o y o s s z á m u v á r o s f e l é. — I l y e n a l k a l m a k k o r b i z o n y u l b e i g a z á n h a s z n o s n a k a k u c s e b e r k o s á r. E l ö r e n e m l e h e t b u k n i, m e r t a k o s á r h a t r a h u z z a, h a p e d i g h á t r a b u k i k, a k k o r m e g a k o s á r ö t t i m e g m a g á t s z a z n e k i n e m f á j. A j á m b o r k ü l ö n b e n e k k o r m á r t u b o l d o g k e d y l e - n e v o l t e s t o r k á t — a m e l y e d d i g c s a k a l á - z a t o s b e s z é d h e z v o l t s z o k v a — m o s t e g y z e r r e z a j o s e n e k l é s r e h a s z n á l t a. U t j á b a n e g y m á s i k o r c s m á t é r v é n, a z e n e k a j a t á j o h z v e z e t ő l é p - c s ö k ö n l é p d e l t b i z o n y o s b i z o n y t a n s á g g a l, m i - k ö z b e n n a g y h a n g o s n e n e k e t e z t a z e m e l k e - d e t t s z ö v é g y d a i t: „E g y s z e m s z i l v a, k é t s z e m s z i l v a, — V a s t a g f e j ű c s i z m a d i a.” A k o r c s m a z o n b a v e l e t - l e n ű e p e n a c s i z m a d i a l e g y e n e k e g y h e l y e v o l t s a l á b y ű m ű v e z e t f e l k e n t b a j n o k a i d ű - h ö s e n n e k i e n e k a k u c s e b e r n e k, e l v e r v e n ő t u j, h o g y e g y t a i p b ű r t e m k ü l ö n b e n. I l y s a j n o s e s e t s z e n e d v ő h ö s v e a v a t t a a s z e g y e n k u c s e b e r t e g y n e m j ő h e l y e n a l k a l m a z o t t n o t a.

* A kocsiülés. A Bach-korszakban elő- fogatra rendelkeztek a debreczeni civist, kinek egy vasas németet kellett tovább szállítani az éppen csontát fagyott görögnyűs után. Jó rá- zós álést csinált neki a hátulsó tengely felé kukoricza szarból, meg szőlőlevénygeiből. A vasas németnek olykor majd az állag szállott le a vassisakja, úgy rázta a szekér. Végre nem állhatta s — mivel történetesen ez a vasas német magyar születésű volt, — megszólítja a kocsiist magyarul: — Ugyan az Isten áldja meg, igazítsa meg ezt az álést, hiszen kirázza a lelkeket a testemből, míg az állomásra érünk. A kocsiis meglepetve, álméldokva for- dul hátra: — Hát magyar ember az ur? Tyhű! teringetted, szálljon le, hadd igazítom meg, hisz én ezt az álést németnek csináltam.

* A főiskola köréből. A főiskolai „Hit- tanszaki Önképző Társulat” disszidálás, a kol- legium 1-80 termében, október 16-án, d. u. 4 órakor tartotta a társulat felgyűlést tanára, Balogh Ferencz, megnyitó felolvasását; tárgya volt „A z u n i t á r i z m u s e r e d e t e s u j j á s z ű l e t e s e A n g l i á b a n e s A m e r i k á b a n.” E felolvasás egy teljes órát vett igénybe, a hittanhallgatók s végzet- tek nagy száma a székeket betöltte, a tanár- karból a hittanórák s az akadémia igazgató tanára voltak jelen. Végül a hittanulókhoz in- tézett szöveget, intvén az ósók hitéhez, az evangéliumi örök tanokhoz ragaszkodásra őket a 300 éves főiskolánk tiszta református szellemének erélyes és hű megőrzésére buzdít- totta őket s korunkat. A felolvasás a Hittan- széki Önképző Társulat „Közöny”-ében fog napvilágot látni.

* Nyilvános köszönet. H.-Szoboszló f. hó 10-én megtartott mükedvelői előadás al- kalmával felírták: Trocsányi Imre ur 2 ft, Bekő Béla ur 60 kr, X. y. 20 kr, Pad- rah Sándor ur 30 kr, Keiner Dávid ur Deb- reczen 1 ft 60 kr, a melyet a játékonny czei érdekében fogadják köszönetünk. H.-Szob- oszlón 1886. október 23. Prihiztal István, Tökés Gábor.

* Személyi hírek. Gróf Szapáry Gyula pénzügyminiszter, tegnap esti gyorsvonatta- áttutazott Debreczenen és ábrányi jóságára érkezett. Az indőházban szívesen szökat vál- tott az éppen künn időzött Nagy Vincze szü- nigazgatóval is. — B é n y e i István, az orz- színész-egyesület központi igazgatója, hivat- los körutját folytatva, tegnap Miskolczról Deb- reczenbe érkezett s ma reggel utazott Buda- pestre.

* A járványbizottság ülése. A járvány bizottság csütörtöki ülésén Dr. S á r v á r y Gyula indítványára a kolera ellen újabb fo- tos intézkedéseket hozott a talaj szennyezés elhárítása és a köztisztaság végett. Ezen ha- tározatok következők: I. A rendőr és polgári biztosok felelősségét terbe alatt szigoruan ut- sitandók, hogy az udvarokat tisztasági szem- pontból folytonosan vizsgálják s a mulasztáso- kat, kihágásokat a kapitányságnak azonnal bejelentsek, melyek soronkívül levessék tár- gyalandók. Az elhanyagolt udvarok tisztasá- gát hűtulajdonos költségére eszközözendő. 2. Egy bizonyos határidő alatt minden háznál szemé-

tartó és árnyékszék felállítására köteleztetik a háztulajdonos. 3. A városi tanács felkéretik, hogy a bérkocsi állomáshelyeket vagy aszfalt, vagy más czélszerű, a talaj szennyezést meg- akadályozó burkolattal lássa el minél rövidebb idő alatt. 4. A városi tanács hasonlóképp meg- kerestetik, hogy oly halottak számára, melyek szűk lakással bíró családokhoz tartoznak, a czepléd utcai temetőben minél előbb — pár hét alatt — állandó hullaházat építtessen. 5. A járvány bórtházhoz vezetése uton néhány kö- olaj lámpának felállítását és gyalogjárda készi- tését iránt szintén a tanács megkerestetik. — 6. Hordkossarakhoz 6 db. gummi lepedő atonal megrendelittik. — U j f a l u s s y József indítványára pedig az határozott, hogy a zeuf- tott pinzelakások az rendőrség tartása nyil- vánosságban és hogy az ilyen lakások kiűrit- hetők legyenek, a tanács felkéretik, hogy gon- doskodják a kiszálláslandók részére menhely- ről. A tisztí főörvos jelentése szerint a hó- l y a g o s h í m l ő j á r v á n y m é g m i n d i g u r a l k o d i k; h a b á r a b e t e g ű l e s e k n e l o k t. 10-től okt. 17-ig terjedő idő alatt 6 tal kevesebb eset fordult elő, t. i. 51. (27 fi, 24 nőnemű). A halálosások száma ellenben emelkedett: 8-ról 10-re. A megbetegülésekből az I-80 ke- rületre esik 14, a II-ra 18, a III-ra 81. A téglaválosten is fordult elő 8 hímlő eset. Iskola kötelez volt 25. Minél fogva a bizottság ki- mondotta, hogy az összes elemi és iparos is- kolák további rendeltig zárva tartandók. A A hónapvéde 4 felső osztályban az előadások nem szünettetnek be.

* Gyászjelentés. Sinay Zsigmond és gyer- mekei: Sinay Sámuel, neje Szabó Alojzia, gyermekeik: Emma, Luiza, Miklós, Gyula, Ida és Imre; Sinay Mária, férjével Schawal Károlyval; Sinay Lajos, neje Baek Etelek, gyermekeik: Margit és Karolina; Sinay János, neje Bakos Mária, gyermekeik: Mária, Emma és Zsigmond; Hanke Leo, neje Dobozy Emilia, gyermekeik és az összes rokonok nevében a legmélyebb fájdalommal tudatják a leghibb feleség, pártalan jó anya, nagyanya, testvér- sógorné és nagy néne néhai H A N K E F R A N - C Z I S K A Sinay Zsigmondné asszonynak, folyó hó 21-én délután 2 órakor, 4 heti szenvedés után, életének 71-ik évében, végelegyengülés- ben történt csendes kimúlását. Kedves feled- hetlenül földi részei f. h. 23-án, szombaton délután 3 órakor fognak Tisza-Csegen a róm. kath. egyház szertartása szerint az ottani sir- kertben örök nyugalomra letéttetni. Az engesz- telt szent mise-áldozat folyó hó 25-én reggel 9 órakor fog a debreczeni róm. kath. szent egyházbán az ezek utának bemutatattani. Mely végzésességételre rokonainkat, barátainkat s minden jóakaróinkat szomorodott szívvel meg- hívjuk. Tisza-Csege, 1886. Október 22. Az örök világság fényeskedikjék neki.

* Műt szünetek. A nagy térszűkben ki- maradt „Színház” és a „járvány bizottság” cz. helyi híreinket, továbbá dr. Ö r e g János „Figyelmezt szökatás” cz. jeles czikkének befejezését, a szokásos t a l a n y t e s a r e g e n y 39-dik folytatását ezen számban vesszük ol- vasóink.

* Hogyan kösöljük a bort? A kvaterká- zásához mudnyajan értünk, a rendszeres borkóstoláshoz már kevesebben. Az utóbbinak megvanak a maga határozott szabályai, melyek szerint a valódi borismér a legnagyobb gond- dal kóstolva bírálja az eleje tett italt. Ha a bort kóstol a föld felé hajlított arccsal zár- csölvé szívjuk be a szájrég előrézébe, a nyelv hegyével ki fogjuk érezni annak savany- kás, édeses vagy összehúzó ízét. A jó bornál mindezen árnyalatoknak kellemesen kell hatni az izlelő szervre, anélkül, hogy akár a sava- nyuság, akár a csukor, akár a fanyarság előtérbe lépne. Ha aztán fejünket hátrahajlit- juk, arccsal felfelé feje, a bor a szájrég hátsó részébe jut, hol egy ideig gurgurázás által visszatartatjuk s ez alatt kiismerhetjük annak alkoholtartalmát, föld, hordó, vagy dugó izét, savtartalmát keserűségét stb. Ha ily módon konstátáljuk a kellemes ászait, az által, hogy az emittett tulajdonságok egyike sem jelentkezik kellemetlenül hatva a nyeldek- lőre, akkor a kóstolás befejezését nem sza- bad mint sokan szokták a bort kiköpní, ha- nem nyeljük le. Mihelyt a bor a nyelvet és a toroküregt elhagyja, határozottan kifejezett illat emelkedik az orrüregbe és sokkal erősebb hatást érünk el, minsem ha a bort egyszerűen megiszogoljuk. Ezen felül a bor éppen a nyelv és toroküregnek a lenyelé alkalmából utol- jára való érintésénél hagyja hátra izéről a legerősebb benyomást.

* A vármagyérőli H a j d ű v á r m e g y e közigazgatási bizottsága nov 8-án ülést tart Tárgy: folyó nyek.

* Tűz. A kis álomzugon, Czeglédy Gyula városi bizottsági tag tanáján, tegnap tüz ütött ki. Egy 500 ft értékű lakóházat isme- retlenül tettesek felgyújtották s az porig egett, a nyomazás folyamatosan van.

* Vadászat. A vadász társulat tagjai tegnap hajtó vadászatot tartottak farkasokra a halapon, a vadászatban mintegy 22 vadász és 50 hajtó vett részt, az eredmény azonban mindössze 3 róka és 14 nyul volt. Farkas is került a hajtásba, de az kitört.

* A szomszédok. N.-V á r a d o n j ö v ő hó 3-án nyitják meg az új közvágóhidat. — M i h a m z e s k i á l l i t á s. Szombaton d. e- nyült meg Nagy-Váradon az Orsolyászüek dísztermében Ipolyi Arnold püspök régi és újabb műhímzés gyűjteményének kiállítása. 271 db tárgy van kiállítva, melyek hét fő és 13 kisebb csoportra vannak osztva Belépti díj nincs. A kiállítás holnap estig lesz nyitva. — F e l o s z l ó p é n z i n t é z e t. A nagyvárud-velen- czei és váraljai takaré- és segélygyeleti szö-

vetkezett e hó 10-én tartott gyűlésén elhatá- rozta, hogy az egyület megszünteti. Az egy- let tagjai körülbelül 75 ezer forintot takari- tottak meg, mely összeg most tulajdonosaiknak adatik vissza. — Ny u d j a z á s. Weisz Vilmos, a nagyváradi indőház volt fűtőház főnöke, 29 évi szolgálat után nyugdíjazott, Ez a s t m i e. Turner Mihály Er-Mindszenti plébános, e napokban tartá áldozárrá szentel- tetésének 25 éves fordulatú ünnepejét. — U j i s k o l a. A máte szakmai ref. egyház igen dí- zes leány-iskola épületet emelt, mely mintegy 4000 fruba került. — Öngyilkosság. Hersch Elek, szatmári közönvéd, öngyilkossági szá- nédből a kutba ugrott. Végzetes tettét elme- zavarban követte el. — A Bokody Antal szin- tarsulata szombaton kezdte meg működését Beregszászban, a „Párisi rongyszedő” című darabbal.

* Lövészet. Az okt. 24-én tartott lövé- szet eredménye. Díjat nyertek: legjobb mély- lövéssel Kovács Gyula 1 drb 2 frtos tallért, legjobb körlövéssel Szűcs Károly 1 drb 1 frtos tallért.

* Színházi muor. Holnap a „Czigány báró” ismételtetik, szerdán a „Párisi” cz. üjüdség kerül színre, melynek meséjét szombati lapunkban terjedelmese ismertettük Csütörtökön „E g y s z e g y i f j u t ö r t é n e t e”, pénteken a „Kertész leány”, szombaton „a párisi” — vasárnap pedig ismét a „Czigány báró” adatik a jövő héten kerül színre „Favarnók” operette üjüdség.

* A debreceni kereskedő testület 1886 októ- ber 31-és delelőtt 11 órakor a kereskedelmi kamara tanács termében rendkívüli közgyűlést tart, a minisztérium által leküldött módosított testületi alapszabályok helybeahagyása tárgyá- ban.

* Találtatott a piacon egy barnás, kávé- színű vizsla kutya, nyakán egy csatos szij sár- gú rézzel. Tulajdonosa kello igazolás után át- veheti a IV-ik ker. rendő alkplányásgnál.

* Történelmi naptár. H e f t ő, o k t. 25. 1781. A türelmi rendelet (edictum tolerantiae) kibocsátása. 1800. Maksaulay T. B. születése.

* Színház. Holnap, kedden 1886. október 26-án: A CZIGANY BÁRÓ. Nagy operette 3 felvonásban. Zenéjét írta Strauss. — Legkö- zelebb színre kerül a PÁRISI, legújabb fran- czia vígjáték.

Muzsák

— Uj színművek. Három kis vigjátékot nyújtott be S z i g e t i József a nemzeti szin- házhoz: Czimeik: „Kolostorból”, „A tüzből” és „Hivatalból”. — A „Király fogása”, Konti József eredeti operettéje, melyhez Csiki Gergely írta a szöveget, pénteken kerül elő- ször színre a népszínházban. „J ó F ü l p” Csiki Gergely d a r a b j a, pénteken kerül színre a nemzeti színházban. Bercsenyi Béla és Gabányi Árpád „Holtoniglan, holdoniglan” című népszínművet írtak, melyet a népszin- házhoz nyújtanak be.

— Akadémiai bírálok. Az első osztály- nál most három szépirodalmi pályázat verseny- művei kerülnek bírálat alá. A Teleki-díj szo- morujátékait, Zichy Antal elsőköte alatt, Be- őthy Zolt és Heinrich Gusztáv, a nemzeti színház részéről pedig Feleki Miklós és Pau- lay Ede fogják bírálni. A Farkas-Raskódjira versenyű h a z a f i a s k ö l t e m é n y e k e t Csiky Gergely, Gyulay Pál és Vadnai Károly. A Bulyovszky-pályázat h a f a r i a s ö s z e - g y e t A Bulyovszky-pályázat h a f a r i a s ö s z e - g y e t Arany László, Lehr Albert és Léray József. Megem- lítettük ezuttal, hogy az akadémia első osztá- lyának értekezlete Vadnai Károly kérte föl, hogy artsen emlékezzet elhunyt veterán írók: dr. Kovács Pál fölött.

Hazánk s a külföld.

— Rövid hírek. A s o l a s z n é p — királyának. Az elszak — közadakozás utján — gyönyörű koszorut nyújtottak át e hó 19-én Humbertó királynak, a kolera-járvány idején tanúsított hőies magaviseletének elismerésül. — V á l j u n k e l l! A budapesti törvényszék jelenleg nem kevesebb, mint hat országos képviselő váloperét tárgyalja. — H a v a z á s. Galiczia keleti részében a hő- mársék tetemesen csökkent és a havazás be- állott. — B o n t o u x, az egykori hatalmas igazgató, ki milliókkal rendelkezett, most mint szegény mérnök keresi Spanyolországban a kenyerét. — F ö l d r e n g e s. Charlestonban és Észak-Karolina több kerületében ismét na- gyobb mérvű földrengés volt.

Talány.

— Közl X. y. z. — Tág és sima vagyok, rajtam tudsz állni, mozogni, Fordíts és zolden van beterítve sikom. (Megfejtők neveit közöljük, köztük nov. 1-én érdekes könyvet sorolunk ki.

Utolsó szótágtalányunk helyes megfejté- sét e „D e b r e c z e n - e” beklüdtöttek: B. M. (Budapest), N. N., Weisz Ignác, Mar- git, Fehér Ottó, Br. Dittfurtne (Pozsony), Ká- das Imre színész (Arad), Várkonyiné (T.-Esz- lár), Gánóczi Kristóf, Beldi Odón, Patáki Margit, Rebriniek (H.-Boszörmény), Zöld Ist- ván, Kónya Károly, Ottlik Z.-né (nyertes), Beke Albert, Kis diák, Nagy Mariska, A deb. ref. tanítóképzede önképzőköre, Fekete Laci, E-y Miesi, Farkas Anna, Heffner Ferencz (Tetétlen).

Felölös szerkesztő: Gáspár Imre. Kiadó: Kutasi Imre.

